

Asia: VN/630/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ilmastolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Kunnan ilmastosuunnitelman laatimisen aikaväli (14 a § 1 mom)

-

Kunnan ilmastosuunnitelman sisältö (14 a § 1–2 mom)

Esityksestä ei käy ilmi, tarkoitetaanko suunnitelmassa kunnan omistamia maita ja niiden hiilitasetta, vai onko siinä kyse koko kunnan alueella sijaitsevasta maa-alasta.

Kunnat voivat toteuttaa hiilensidontaa lisääviä tai maaperäpäästöjä pienentäviä toimia omilla maillaan. Sen sijaan se ei ole mahdollista muiden maanomistajien mailla, ellei kunta osta näitä palveluja heiltä.

Tekstistä pitääkin tulla selkeästi esiin, etteivät suunnitelmat voi sisältää maankäytön suunnittelun, poistumatavoitteiden tai nieluihin liittyvien toimien osalta muualle kuin kuntien itsensä omistamille maille,

Kunnan ilmastosuunnitelman seuranta (14 a § 3 mom)

-

Kunnan ilmastosuunnitelman huomioiminen kuntastrategiassa ja toimintakertomuksessa (14 a § 3 mom)

-

Mahdollisuus laatia ilmastosuunnitelma yhdessä alueen muiden kuntien kanssa (14 a § 4 mom)

-

Muutoksenhaku valtioneuvoston päätöksiin ilmastolain soveltamisalalla (21 b § 1–4 mom)

-

Muutoksenhaku kuntien ilmastosuunnitelmiin (21 b § 5 mom)

Suunitelmien sisältö on vielä auki, eikä ole tiedossa millä oikeudellisilla instrumenteilla ne pannaan toimeen. Jos näihin instrumentteihin kuuluu pakottavia määräyksiä tai muita ohjauskeinoja, joilla on velvoittavaa vaikutusta maanomistajien oikeusturvaan, on maanomistajille taattava lakisääteinen mahdollisuus muutoksenhakuun tällaisista hallinnollisista päätöksistä.

Esityksen vaikutukset (HE-luonnoksen perusteluiden luku 4.2)

Kuntien suunnitelmissa valitaan herkästi hiilineutraalisuuden tavoittelussa keinoksi ennemminkin nielujen kasvattaminen eikä päästöjen vähentäminen. Näin toimien siirretään lähinnä ongelma muualle.

Muut huomiot

Hallituksen esitysluonnoksen soisi myös pitävän sisällään paikallisten hankintojen edistämistä, kuten ruokahankinnat, puurakentamisen lisääminen julkisissa hankinnoissa sekä bioenergian suosiminen. Nämä olisivat toimia, joilla kunnat voisivat käytännössä osaltaan pienentää aiheuttamaansa hiilijalanjälkeä.

Paikallisten, suomalaisten raaka-ainelähteiden hyödyntäminen pienentäisi kuntienkin aiheuttamaa päästöjen ulkoistamista Suomen rajojen ulkopuolelle.

Kunnille kaavailtu rooli metsien hoitoon liittyvän informaatio-ohjauksen tarjoajina on näkemyksemme mukaan tarpeeton. Alan neuvotanoorganisaatioista löytyy jo valmiiksi laajaa ja kattavaa kokemusta myös ilmastoasioissa.

Jaakkola Anna-Kaisa
MTK-Satakunta